

Naše Beseda

BANCROFT, NEBR., 18. října.

Čtená redakce "Pokroku"! Přiloženou naleznete poukázku, z níž obnosu \$4.50 podržte sobě jako předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok", kterýto časopis velice se nám zamlouvá; dalších 75 centů zaslám do sbírky na Vánoční dar pro americké vojny na bojišti; 25 centů z toho posílám vám a 50 centů dva naši hoši. — Se srdečným pozdravem známým se — Fr. J. Kubík.

VAIL, IOWA, dne 18. října 1917. — Čtená redakce "Pokroku"! S přáním vám mnoha zdaru, zasílám předplatné na "Pokrok", s kterým jsem se poněkud opozdil a zároveň \$1.00 na vánoční dar pro americké vojny, jimž přeji aby letošní svátky pokud možno nejradosnější strávili. Se srdečným pozdravem — Jan Stehlík.

GREGORY, SO. DAK., 22. října 1917. — Čtená redakce "Pokroku"! Přiloženou naleznete poukázku a z obnosu podržte předplatné na "Denní a Nedělní Pokrok" a \$1.00 zasílám jako příspěvek na vánoční dar pro naše vojny na bojišti. V úctě — Frank Červ.

VERDIGRE (NEBR., 23. října 1917. — Čt. vydavatel "Pokroku"! Přiložený, prosím, sluďte můj příspěvek \$1.00 do vánočního fondu pro americké vojny. S přáním všem hojného zdaru, známým se. — Frank J. Drabný.

Čtený příteli! Ve jménu amerických hrdinů, kteří nalézají se na bojišti ve Francii a budou letos v čase vánočních svátků, místo radostných chvil doma, naslouchat dunění děl a rachot NojčéofrP nečím vám vřelě díky a nadějíme se, že vás budou i jiní soucitní krajané s příspěvkem záhy následovat, ježto doba na odeslání vánočního dárku rychle se blíží ku konci. —

ALMONT, NO. DAK., 20. října 1917. — Čt. redakce "Pokroku"! Včera jsem vám zaslal dopis a v tom sděloval, že vám zároveň za silám poukázku, z níž obnosu \$5.00 a sice \$1.50 jako předplatné na můj náh "Denní a Nedělní Pokrok" a 50c na vánoční dar pro ty naše vojny na bojišti, s přáním aby hned po svátcích toho Němce skolili. Při zásluce však, jak jste se přesvědčil, stala se mýlka: na stole měl jsem dvě obálky a při odeslání dopisu vzal jsem omu bez poukázky! Musím též sdělit, že, ač jsem již hezký starý, přece takové sucho, jaké nám zde letošního roku od měsíce dubna, až do 17. října panovalo, posud nepamatuji. Přikráč síce za tu dobu spřehlo, nespadlo ale ani tolik vody, co by se praeh na 1/4 palce skropil. Přes to ale přece jsme měli částečnou úrodu. Sám jsem měl osoto 335 akrů pšenice, které jsem dostal 474 buše; ova jsem dostal z 26 akrů 305 bušů; ze 76 akrů, 53 buše lenu. — Kukuřice, chuděrka, ani nevzešla. Věřte mně, je to zážrak! Pšenice, již mám nový druh, váží 64 libry, čehož se tak hned v jiných krajinách nedočít. — Největší potíž budeme mít s dobytčím, ježto sena je málo a sláma žádná. S přátelským pozdravem "Na zdar" znamenám se — John Kouba.

THOMPSON, NEBR., 21. října 1917. — Čtená redakce "Denního Pokroku"! Zase již hezkých pár dnů uplynulo od té doby, co jsem se posledně do "Naší Besedy" s dopisem dostavil. — Nuže, Na zdar! a dobrý večer, redakce "Pokroku"! O čem pak si dnešního večera porozprávíme, tak abychom ty chmurné myšlenky rozptýlili a tím přístupu rána by se místo nich v našich již stárnoucích hlavách příjemně osvěžující a veselejší myšlenky zase jednou usídlily? — Jak ale možno něco potěšujícího psát, když — ne a ne si na nějakou důležitou zprávu, jež by čtenáře zajímala, není možno vzpomenouti?! Ostatně v tomto pohnutlivém čase se ani nějaké zbytečné psaní nehodí. Ano, jsme se svým neúspěšným nepřítelem — zatvřeným Němcem ve válce. Není to jen německý česá, ale též jeho nástroj — rakouský vládce. Ano, úto dva krvežízniví též ve své hravě dle usilují o to, aby česá národ náš o mateřskou mluvu oloupili a svou německou řeč jí nahradili. Starý rakouský vládce

F. J. I., již odešel; co ten jen se na našem národě křivd napáchal! Od samého začátku války sta a snad tisíce ubohých obětí upí podnes v tmavých žalářích a to nevinně; nu a co dělá jeho nástupce? Myslím, že až na malé výjimky to samé, neboť až posud velmi malé procento jich osvobodil a to když mu již hodná do bot teče a rád by si alespoň částečně ten česko-moravský lid naklonil. Však to se mu nepodaří, neboť tamní náš lid ty vídeňské a berlínské záluďné partiky prohlédl a tak lehkou strážejm na lep nesedne. Proto, drazi krajané, i my se zde držíme a posíláme tam za mořem ty naše chrabré bratry, neboť hodina osvobození naší vlasti a ujařmeného národa se již blíží. Nemyslím, že dnes by se našel jediný Čechomoravan, který jest mimo hranice samého nynějšího Rakouska usídlen, jenž by si přál býtí poddaným těch bezradných Habsburků. — Nyni bych rád zase slyšel tebe, sousede, aby jsi se též o něčem rozhovořil. Já jsem několik slov proněs, ovšem jen tak běžných; podruhé však zase se dostavím s několika slovy, ta ale budou již důkladnější. Dnes mi právě není nejlepší, hlava poněkud mne pobolívá a proto se mně do hovoru o těch dvou despotech nijak neeche — možná později je ještě v lepší formě představím. No, tak sousede, jen se tara nemrač a ven s tím — žádné okolky, neboť tak je to nejlepší — co na srdci, to na jazyku — jak již naše babičky říkávaly. Nuže, je-li řada na mé pokusím se tedy o něco z té zkušenosti s vámi sdělit. Přál bych si však, by se na mne čtenáři "Naší Besedy" nehořšili nebo nezlobili, ježto není mým úmyslem nikoho chvátit, ani nikoho k něčemu býtí v tom, co s vámi sů im, úplně nestranným. Před ná živným časem na moji farmu zavítal pan Strádal v zájmu jediného na našem západě českého denního časopisu "Denního a Nedělního Pokroku." Srdečně byl jsem potěšen a dovoluji si podotknout, že pan Strádal jest příjemný, rozumný a veselý mladý muž, který, jak sám jsem seznal, nikoho nezarmoutí. A to je právě u cestujícího to hlavní, když totiž se neumí zlobit. Já například bych nemohl v zájmu časopisu cestovat, ježto bych se přilil brzy a náležitě rozválel a kdo ví, co bych byl v stavu po takovém rozčilení provéstí. Zajisté jest nás dosti těch, kteří jsme se do této země se staré vlasti sídlili, že se ještě pamatujeme, mnohohi nás tam v té naší otčině mělo přiležitost čísti noviny, kdežto zde jest nám všem toho v plné míře dopfáno, a aby nám bylo do dávání dobrého časopisu usnadněno, závod vyšle svého zástupce, který nám nejen časopis ukáže, a zároveň ke čtení povzbudí, tak abychom nejen mohli zvědět, co se ve světě děje, ale i se poučít. Z toho důvodu jsem toho náhledu, že závod Pokroku zaslouží si plného uznání a té největší naší podpory. S panem Strádalem, ježto v našem okolí nebyl znám, projel jsem kousek cesty a též jsme navštívili dvě městečka v Kansasu kdež jsem chudáca zanechal jeho osudu. Byla to moje první a zároveň i ta poslední projížďka s novinářským jednatelém. Seznal jsem, že pan Strádal má dobré nervy a také se nezlobil, když mu někde, aby ho odbyli, řekli, že odebrají anglické noviny. Jinde zase se vymouvali, až co prý tomu "starý" řekne, a nebo až jak o tom "matka" usoudí. A když to tak jde všude, tu si můžete pomyslit, jak asi tomu jednateli je. Však ještě dobře, že nejsou všude lidé stejní. Viděl jsem na p. Strádalovi, když vyšel z některého obydlí s nepořízenou, ačkoliv se usmíval, že je blbědý a že to v něm vře. Tak si myslím, že mnohému pobudovi, podvodníkovi nebo žebráčkovi bývá lépe, nežli tomu novinářskému jednateli, potivému muži, jenž bývá mnohdy takřka ode dveří se zlou odehnán a odkopnut. Jak mu asi je, každý soudný člověk může snadno pochopit. Žebrák, když přijde, dostane nejméně desák nebo i čtvrták almužny a to bez všech vytáček. Pan Strádal bude mi vždy jako host vřelě vítán, ale za jeho povoláním nikdy s ním nepojedu. Raději jiti žebrátou, nežli některým dobrou četbou nabízet. Srdečně všechny zdraví — Josef Věulek.

JEDNO Z VELKÝCH ITALSKÝCH DEL NA SOČI

Na obrázku našem spatřujeme jedno z největších děl, užívajících Italy na bitevní linii u Soče, přimontované v místech, která byla sečnou prudkých bojů právě než byla tato fotografie zhotovena. (Passed by the Committee of Public Information, Washington, D. C.)

ROALD AMUNDSEN O UKO-LECH POLÁR. BĀDÁNÍ.

Slavný tento objevitel jižního pólu přirovnává v "American Skandinavien-Review" jižní a severní pól naší země k parním kotlům země, při čemž vyjadřuje se o významu, které má polární bádání pro vědu. Amundsen podotýká: "Při výpravách do polárních krajů často se vyskytují o-žeka, mají-li polární výpravy vůbec nějaký užitek? Jakkoli severní pól před ukončením mých plánů byl dosažen, přece zamýšlím expedici k severnímu pólu provést tak, jak jsem to v roce 1908 v říjnu v norské zeměpisné společnosti naznačil. Budeme po 5 roků vzdáleni, připravujeme se však, abychom 7 roků v arktických krajinách mohli se zdržeti, když by toho plány naše vyžadovaly. Náš plán záleží v tom, že hodláme vniknouti napříč do Severního ledového moře od Beringovy úžiny až do krajín severního pólu a pak láme se zahrnuti proudy až na druhou stranu k Atlantickému oceánu na pevnou zem. Jsme si dobře vědomi, že podnik tento jest velmi nebezpečný a že nás mnohé utrpení očekává. A stojí to za tu námahu? Odpověď jest, že každá námaha stojí za to, když může se rozřešiti lidské vědění."—Amundsen poukazuje na neobyčejný význam, jaký mají polární okřasy nánávaná pojednou přestala, mnohé věci na zemi by byly přivedeny v klid. Jakkoliv jest nová tato myšlenka, že závisí na zamrzlých polárních krajích život a síla, přece jest to pravda. Oceanické studené proudy, které jsou výsledkem tlaku těžkých vodních vrstev v arktickém území na lehčí vrstvy vodní, mají dle moderního bádání veliký význam na rostliny a živočišný život v celém světě oceano- věm. "Kdyby moje polární cesta nepřinesla žádných jiných výsledků, nežli podrobné prozkoumání těchto polárních proudů, jejich směru, rychlosti a běhu, jakož i vyzkoumání živočišného a rostlinného jejich života, mohla by končí této expedice nazvati se velmi bohatou." Jiný neobyčejně

důležitý článek v našem plánu jest provádění meteorologických pozorování. V tomto oboru pracují dohromady s profesorem Hergesellem, spolupracovníkem hraběte Zeppelina, jenž se s mými náhledy úplně shoduje. Zamýšlím vzít s sebou přístroj pro bezdrátovou telegrafii a profesor Hergesell donutí za pomoci svých přátel v Německu zříditi čtyři nebo ještě více meteorologických stanic, které mají býtí tak rozděleny, že budou Severní ledové moře kolem dokola obklopuvati. Pravděpodobně budou stanice tyto zřizeny v Aljašce, některé v Sibíři, jiné na Špieberkách a jedna na Labradoru. Podaří-li se, pak bude Fram se svým přístrojem pro jiskrovou telegrafii stále ve spojení s těmi to stanicemi a budeme moči současně zaznamenávati vöškeré pozorování o větru a počasí a porovnáti tato zajímavá budou mnohem větší obvod, než by se tak ze jiných okolností státi mohlo. To co bylo řečeno o polárních proudech, platí též o pohybech větrů, neboť ony dávají klíč k povětřnostním poměrům na celé zemi. Pokud téká se vědeckého významu naší expedice, mohu zvlášt poukázati na konání magnetických pozorování. Naše práce v tomto oboru opírá se na pozorování ní Carnegieva ústavu, které pod e beztrýbním vedením profesora I. A. Bauera byly vykonány na lo- di Carnegie, kteráž loď byla k tomu účelu pouze ze dřeva a měď vystavěna, i práce vykonané je- ň pomoci v různých krajinách jsou značně důležitosti. Bude-li mi možno společně s "Carnegie" pracovat tak, že prof. Bauer a já budeme moči současně činiti pozorování, bude nasbírán materiál, z je- hož výsledku budou odvozeny dů- ležitě poznatky. Pravděpodobně bude to jediná příležitost ke ko- nání společných záznamů, poně- vadž příležitost, aby dvě lodě do- bře vyzbrojené všemi vědeckými přístroji bylo možno vyslati do- vod Severního ledového moře, se- vždycky nenaskytne. Proto věde- cká práce naší expedice nemůže nikterak býtí podeceňována."

OCHRANA Z OSTNATÉHO DRÁTU FRANCOUZSKÉHO VOJSKA

Ochranu z ostnatého drátu, taková, jakou tito vojáci právě ho- toví, užívá se francouzským vojskem s dobrým výsledkem v takových místech, kde strážie není možno postaviti. (Passed by the Committee of Public Information, Washington, D. C.)

VÁNOCE NAŠICH HOCHŮVE FRANCII

Pamatujme na hrdiny, kteří šli do daleké cizí země bojovat za svobodu všeho lidstva, za naše domovy a za lepší budoucnost českého národa.

Na půdě sesterské republiky francouzské, bezprostředně za bitevními liniemi, američtí vojáci očekávají každou chvíli povel, aby kráčeli smrti vstříc.

Jest mezi nimi asi třicet českých hochů z Omahy. Když loučili jsme se s nimi v Sokolovně a na nádraží před odjezdem v onen památný květnový den, slibovali jsme jim, že na ně nezapomeneme. Tomuto slibu svému česká Omaha doťojí. Naši hoši ve Francii budou mít české Vánoce, ozářené českou láskou a posvěcené českou věčností. Česká Omaha pošle svým synům v daleké cizí zemi důstojný vánoční dar. Snad pro mnohé z nich budou to poslední Vánoce.

Ženský vojenský výbor má k tomu cíli slušný obnos pohromadě, též bude rozmnožen dobrovolnou sbírkou, tak aby mohlo býtí vzpomenu to nejenom českých hochů omazkých ve Francii, ale také českých vojáků v různých cvičebních táborech v této zemi. Výbor Č. N. S. vyzývá tímto krajané, aby skládali příspěvky na tento fond, z něhož zakoupeny budou dárky. Milodary mohou býtí odevzdávány v místních českých časopisů, v lékárnách pp. Čermáka a Beránka a v obchodě pí. Štěničkové na již. 13. ul.

Zároveň žádání jsou příbuzní českých vojáků z Omahy, aby sdělili jejich správné adresy ve svrchu udaných místech neb úředníkům Č. N. S.

Necht vánoční dar české Omahy jest důstojný. Dokažme, že do- redeme oceniti obět těch, kdož hotoví jsou zemřítí pro lepší budoucnost člověčenstva, pro lepší budoucnost českého národa!

Za čes. Nár. Sdružení **VÝBOR.**

VLADY ČESKÝ VĚDĀTOR PO- VĚREN DŮLEŽITÝM UKO-LEM PŘI ARMĀDĚ.

Jedním z mladých českých lékařů, kteří jsou nyní členy velké americké armády, jest krajan Fr. Lusk z čísla 4700 sev. Ashland ve, v Chicagu, jenž v poslední době před svým odjezdem na voj- nu měl úřadovnu společně s drem. L. M. Porlesem v čís. 122 jižní Mi- higan ave.

Dr. Lusk obdržel právě v minu- zech dnech hodnost prvního poru- číka v lékařském rezervním sboru při přidělení k službě v základní olní nemocnici v táboře Dodge u ves Moines, Iowa. Před svým při- dělením do jmenovaného tábora yl dr. Lusk vyslán velitelstvím o New Yorku do proslaveného stavu Rockefellerova pro lékař- ské bádání, kde se účastnil dvou- řádného kursu v cardiografii.

Po svém příjezdu do tábora lodge byl dr. Lusk uvítán jako muž, kterého předeházela zvučná pověst a v těchto dnech bude mu eepochyly světeřna správa ne- acoence pro nakažlivé nemoci.

Neboť dr. Lusk, ač ještě mlad, vynikl již ve svém oboru a jeho ýzkumy dosly pozornosti ve vě- leckém světě. Svoje odborné zá- dělání ve vědě lékařské obdržel lavně na universitě v St. Louisu, de studoval tři léta a obdržel svo- i doktorskou hodnost a ve škole- řed medicánlních při Chicažské ni- versitě (Rush Medical Colle- ge).

Když byl působil jako intern v nemocnici Alexiánských bratří a v chicažské okresní nemocnici, byl povolán za instruktora chemie na universitu St. Paul.

Spolu s drem. Josefem L. Mil- lerem podnikal dr. Lusk velké vý- zkumné práce a přední vědecké publikace v zemi, jako Journal of the American Medical Association a Illinois Medical Journal uveřej- nily pojednání o výsledcích, jichž dočelil hlavně v oboru léčení spe- cifických nemocí proteinem. Hlav- ně v nemocích žil a čev bylo doká- záno značného úspěchu na základě výzkumů Luskových a Millero- vých.

Z ČESKÝCH VLĀSTÍ.

Hoteliéři v Karlových Varech kupují vše za nejvyšší ceny. — "Videňský Denník" píše: Karlov- ští hoteliéři vyvíjejí nyní horeč- nou činnost, aby se zásobili na ce- lou sezonu a kupují vše naporád za nejvyšší třebas ceny. Vysílají své lidi do širokého okolí, aby na- koupili vše, co ještě na venkově zbylo. Ženy dostávají sedm korun denní mzdy a mimo to jednu ko- runu za každý kilogram brambo- rů a za jednu vejce, jež seženou, rovněž jednu korunu. Přirozeně, že za těchto okolností ostatní ob- yvatelstvo, jež nestravuje se v hotelích, a je nemajetnější, ocit- ne se v kruté nouzi. Minulého ro- ku hlná censura Stuerghovna da- la potlačit všechny zprávy o bez- starostném živobytí boháčů v Kar- lových Varech a v jiných lázních, kteří se překrmovali bílým pečí- vem, zatím co ostatní obyvatel- stvo strádalo při kukurkíném špat- ném chlebu. I v okolí ostatních lázeňských míst je podobná sház- ka po potravinách, jež za úžasně

Špiberské mučurny, jež byly svědkem tolika bēd, opět oživily a byly za války vráceny svému dřívějšímu účelu, mučením vězňů. Ži- vot, jenž jest údelem politických vězňů, kteří žijí, či lépe řečeno, hlně žijí v špiberských kase- matách, je prý pyšný. Zima, vli- ko, hlad, facky a kopance, to jest jediné, čím jsou krmení. V sro- vání nakládání si libuje zejména žalárník Jilek. Také jedna be- stie, jež nosí české jméno a jejíž čestí předkové se obracejí hanbou v hrobě, že mohli dáti život takovému bídáků.

České pluky do Palestiny. — Ně- kolik českých pluků na italském bojišti se vzbouřilo a za trest by- lo posláno do Palestiny.

Práce českého sochaře do Fran- cie. — Ocelářský magnát, Chas. M. Schwab, věnoval při hostině v hotelu Vanderbilt v New Yorku francouzskému státníku Henri Franklin Bonilloumu krásné souso- ší dvou řeckých tanečnic, stojí- cích na předestu. Na němž jest věnování: "Obhájeji utlačova- ných. Za Československou Ná- rodní Radu zemí Českých." Sousoší toto jest dílem českoslo- vanského sochařského mistra Mario Korbela, jenž nyní trvale v New Yorku jest usazen.